

عنوان مقاله:

الگوی ایرانی ارزیابی پدیده بیابان زایی در توسعه پایدار منطقه ای

محل انتشار:

دومین همایش بین المللی گرد و غبار (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

غلامرضا زهتابیان - استاد دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تهران

حسن خسروی - دانشیار دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تهران

حامد اسکندری دامنه - دانشجوی دکتری بیابان زدایی، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تهران

اعظم ابوالحسنی - دانشجوی دکتری مدیریت و کنترل بیابان، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

بیابان زایی سومین چالش مهم جهانی بعد از بحران کمبود آب و خشکسالی در قرن 21 بر شمرده می شود. در حال حاضر بیابان زایی مشکلی گریبان برای بسیاری از کشورها به ویژه کشورهای در حال توسعه می باشد. شناخت مناطقی که در معرض پدیده بیابان زایی قرار دارند، جهت مبارزه با این پدیده اهمیت فراوانی داشته و راه را برای برنامه ریزی بهتر هموار می سازد. همچنین آگاهی از فرایندها و روشهای مدیریتی نامناسب، از شدت این پدیده کاسته و از گسترش آن جلوگیری به عمل آورد، لذا در این پژوهش، جهت تهیه اطلس بیابانزایی ایران از مدل ایرانی ارزیابی وضع موجود بیابان زایی (IMDPA) استفاده شد. در این مدل با استفاده از تجارب جهانی و مدل های بین المللی و همچنین مدل های رایج در کشور 8 معیار و 38 شاخص و زیرشاخص تاثیرگذار در بیابان زایی شناسایی شده است که با لحاظ نمودن این شاخص ها و معیارها و با کمی نمودن آنها در مناطق خشک، نیمه خشک و خشک نیمه مرطوب، نقشه شدت بیابان زایی تعیین گردید. به طوریکه نتایج حاصل از برآورد این مدل درمقیاس کشور نشان داد که در شرایط موجود 88/73 درصد از سطح کشور تحت تاثیر پدیده بیابان زایی است که سطح آن 143365238/6 هکتار محاسبه شده است. از مساحت کل کشور سطحی بالغ بر 49425703/3 هکتار معادل 30/59 درصد کل کشور در کلاس بیابان زایی کم، مساحتی بالغ بر 93567913/6 هکتار معادل 57/91 درصد در کلاس II یا متوسط و سطح کمی حدود 3716218/8 درصد معادل 0/23 درصد در کلاس III یا شدید قرار می گیرد. همچنین کلاس IV بیابان زایی با وضعیت بسیار شدید بیابان زایی با توجه به چارچوب محاسباتی مدل (IMDPA) تحت تاثیر معیارهای هشتگانه حذف شده است و عملاً مناطق کویرهای طبیعی که سطح آنها معادل 15624274/3 هکتار یا 9/67 درصد سطح کشور است فراتر از این کلاس قرار دارد.

کلمات کلیدی:

ایران، بیابان زایی، مدل IMDPA، توسعه پایدار

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/936083>

